

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΝΘΡΗΣΚΕΙΑ
ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Η πιλοτική εφαρμογή του νέου Προγράμματος Σπουδών για το μάθημα των Θρησκευτικών κατά το σχολικό έτος 2011-2012 δημιουργεί δικαιολογημένα αντιδράσεις. Το νέο μάθημα των Θρησκευτικών δεν έχει πιά Όρθοδοξο Χριστιανικό χαρακτήρα, δεν βοηθεί τους μαθητές να γνωρίσουν την Χριστιανική τους Πίστι, δεν οικοδομεί την θρησκευτική, την έθνική και την πολιτισμική ταυτότητα των έλληνοπαίδων.

Θεολόγοι και άλλοι έπιστήμονες, που εκπροσωπούν θεολογικούς και εκπαιδευτικούς φορείς, άγωνιοϋν και διαμαρτύρονται επί δεκαετίες τόσο για την ένδεχόμενη κατάργησι του μαθήματος των Θρησκευτικών στην δημόσια εκπαίδευσι όσο και για την μετατροπή του σε θρησκευολογικό. Υπάρχουν θαυμάσιες και έμπεριστατωμένες αναλύσεις. Για το ίδιο θέμα και ή Ίερά Κοινότης του Αγίου Όρους, εκφράζουσα την διαχρονική αυτόσυνειδησία του έλληνορθόδοξου Γένους μας, διαμαρτυρήθηκε με έπιστολή της (28/12/2010 - 10/1/2011) προς την τότε Υπουργό Παιδείας και έτόνισε ότι το μάθημα των Θρησκευτικών δεν πρέπει να άποκτήση χαρακτήρα διαθρησκειακό, αλλά να έχη χαρακτήρα Όρθοδοξο.

Προσφάτως (με ήμερομηνία 4 Ίουλίου 2012) το «Υπόμνημα» του κ. Ήρακλή Ρεράκη, Καθηγητού τής Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής στην Θεολογική Σχολή του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προς την Ίερά Σύνοδο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, μάς πληροφορεί με έπιστημονικώς τεκμηριωμένα θεολογικά και παιδαγωγικά έπιχειρήματα ότι:

α) Η διδασκαλία του νέου μαθήματος Θρησκευτικών προϋποθέτει την παραδοχή ότι ή Ελλάδα είναι ήδη μία πολυπολιτισμική χώρα. Η παρουσία ώστόσο οικονομικών μεταναστών δεν έχει δημιουργήσει ιδιαίτερες πολιτισμικές όντότητες και έπομένως τέτοια προϋπόθεσις δεν ύφίσταται στον ελληνικό χώρο.

β) Το γνωσιακό (πολυθρησκειακό) περιεχόμενο του νέου μαθήματος των Θρησκευτικών καθιστά την διδασκαλία του μαθήματος άπολύτως άντιπαιδαγωγική. Είναι παιδαγωγικώς άνεπίτρεπτη ή στόχευσις του νέου Προγράμματος Σπουδών, που προβλέπει να βομβαρδίζονται τά παιδιά τής σχολικής ήλικίας με γνωστικό ύλικό, τό όποιο δεν μπορούν να άφομοιώσουν ούτε πολλώ μάλλον να άξιοποιήσουν δημιουργικά. Άντιθέτως, ή διδασκαλία περι τής Όρθοδόξου Πίστεως, περι τής λατρευτικής και μυστηριακής ζωής, περι τής

έμπειρίας τῶν Ἁγίων μας, περί τῆς μοναδικότητος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, ἀφορᾶ σέ θέματα, γιά τά ὁποῖα οἱ μαθηταί αὐτῆς τῆς ἡλικίας ἔχουν τόσο τίς ἐμπειρικές ὅσο καί τίς γνωστικές προϋποθέσεις νά ἀκούσουν, νά συζητήσουν, νά προβληματισθοῦν καί συνεπῶς νά ἀναπτύξουν κριτικό ἐνδιαφέρον γιά ὅλες τίς ἄλλες θρησκείες.

γ) Σύμφωνα μέ τὸ νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν οἱ μικροί μαθηταί διδάσκονται νά εἶναι χειραφετημένοι ἀπό «ὄ,τι ὀνομάζεται "πρόσδεση στό παρελθόν"», δηλαδή τήν πίστι τῶν γονέων τους, οἱ δέ διδάσκοντες τά θρησκευτικά προτρέπονται νά «ἀποστασιοποιοῦνται, κατά τὸ δυνατόν, ἀπό τή θρησκεία στήν ὁποία ἐνδεχομένως ἀνήκουν εἴτε πατροπαράδοτα εἴτε ἀπό ἐπιλογή».

δ) Ἡ προσφερόμενη θρησκευτική ἀγωγή δέν ἔχει ἀναφορά στόν Χριστό ὡς Θεό, Σωτῆρα καί Λυτρωτή, ὅπως τόν γνωρίζουμε ἀπό τήν Ὁρθόδοξο Πίστι μας, ἀλλά κατά τρόπο πανθρησκειακό «καλεῖται νά ἐστιάσει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητῆ στήν ἀνθρώπινη διάσταση τῶν θρησκείων ... ὡς διαχρονική πηγὴ ἔμπνευσης γιά τόν πολιτισμό καί ἀντλησης προσωπικοῦ ἀλλά καί συλλογικοῦ ὑπαρξιακοῦ νοήματος».

Εἶναι προφανές ὅτι οἱ ἀρχιτέκτονες τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδῶν ἔχουν κατά νοῦν νά ἀποδομήσουν ὄ,τι δέν πρόλαβαν νά γκρεμίσουν οἱ Βαυαροί τῆς Ἀντιβασιλείας τοῦ Ὁθωνος.

Ὁ ἄκρατος ἐκδυτικισμός τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, παρότι ἀπέκοψε τήν γενικώτερη Παιδεία ἀπό τίς φυσικές της ρίζες πού ξεκινοῦσαν ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα καί δημιουργικά πέρασαν στήν χριστιανική Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία καί κατόπιν στήν παιδεία τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους καί τῶν κρυφῶν σχολειῶν, δέν εἶχε ὀριστικά ἀκυρώσει τόν Ὁρθόδοξο χαρακτήρα τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν. Ἡ θρησκευτικὴ παιδεία, ἂν καί δέν στοιχοῦσε ἀκριβῶς στίς προσδοκίες καί στά ὀράματα τῶν πατέρων τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τοῦ Καποδίστρια, τοῦ Μακρυγιάννη, τῶν ἁγίων Νεομαρτύρων, ἐν τούτοις διατηροῦσε τόν χαρακτήρα τῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Ἀκόμη καί ὁ πολὺς Ἀδαμάντιος Κοραῆς, ὁ ὁποῖος δέν συμπαθοῦσε τήν παιδεία πού πῆγαζε ἀπό τήν βυζαντινὴ μας παράδοσι καί διατηρήθηκε στοὺς κύκλους τῶν Κολλυβάδων, δέν δίσταζε νά ὑποστηρίξη τόν κατηχητικό χαρακτήρα τῆς δημοσίας παιδείας στό ἀναγεννώμενο ἑλληνικὸ κράτος. Στίς «Σημειώσεις εἰς τὸ προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1822 ἔτους» (τὸ Σύνταγμα τῆς Α' ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνοσυνελεύσεως), σχολιάζοντας τὸ ἄρθρο πού ἀφορᾶ στήν δημόσια παιδεία, ὀρίζει τήν μορφή τῆς θρησκευτικῆς παιδείας ὡς «κατήχησιν»

καί κάνει τίς ἐξῆς σημαντικές καί γιά τήν σημερινή πραγματικότητα παρατηρήσεις: «Τό αἴτιον, διά τί ὀνομάζω τελευταίαν τήν Κατήχησιν, εἶναι ὅτι, ἐπειδή ὑποθέτω ἀνοικτά τά κοινά σχολεῖα ὄχι μόνον εἰς ὅλας τάς αἰρέσεις τῶν χριστιανῶν, ἀλλά καί εἰς τοὺς Ἰουδαίους καί εἰς τοὺς Τούρκους, καλόν εἶναι νά παραδίδεται ἡ κατήχησις δύο ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μόνας, εἰς μόνα τῶν Ἀνατολικῶν τά τέκνα, μετὰ τήν ἀπόλυσιν τῶν ἑτεροδόξων ὁποίωνδήποτε, παρεκτός ἂν κάνεις ἀπό τοὺς γονεῖς τούτων αὐτόκλητος ζητήσῃ δις καί τρίς, ὡς χάριν, τήν εἴσοδον τοῦ τέκνου του εἰς τῆς κατηχήσεως τήν παράδοσιν» (ἔκδ. ἐν Ἀθήναις, 1933, ὑπό Θεμ. Π. Βορίδου).

Γιά τό περιεχόμενο τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς ἀγωγῆς ἔχει γίνει πολλή συζήτησις ἀπό ἀξιολόγους θεολόγους. Κατά καιρούς, μέ ἀνακοινώσεις σέ συνέδρια καί μέ ἄρθρα, ἔχουν γίνει προτάσεις γιά τήν ὑπέρβασι τῶν δυτικῶν θεολογικῶν ἐπιδράσεων στό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί στό περιεχόμενο τοῦ μαθήματος. Στόχος τῶν προτάσεων ἦταν ὁ προσανατολισμός τοῦ μαθήματος πρὸς τήν κατεύθυνσι τῆς καλλιέργειας τοῦ Ὁρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος. Ὁ καθηγητής Νίκος Ματσούκας π.χ. ἔγραφε μεταξύ ἄλλων: «Καταλαβαίνει κανεὶς εὐκόλα πὼς δέν εἶναι δυνατό νά εὐδοωθοῦν οἱ σκοποὶ τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος, πού στήν προκειμένη περίπτωσι γιά μᾶς εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ *ὀρθοδόξου φρονήματος*, ἂν δέν ὑπάρχουν τὰ πολιτιστικά ἀγαθὰ τῆς *βυζαντινῆς μας παραδόσεως* καί δάσκαλοι πού θά ἐμπνεύσουν τό μεράκι γι' αὐτά τὰ ἀγαθὰ. Προϋποτίθεται βέβαια ἡ ὕπαρξι τοῦ ζωντανοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος πού ἐκφράζεται στά πλαίσια τῆς λατρείας». Καί σχεδόν συμπερασματικά, σάν μία προτροπή ἐξόδου τῆς θεολογίας καί τῆς θρησκευτικῆς παιδείας ἀπό τήν «βαβυλώνεια αἰχμαλωσία» τους στά δυτικά πρότυπα, συμπληρώνει: «Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος πρέπει νά ἀναθεωρηθεῖ ἀπό τὰ βάρη του καί νά δοθεῖ μέ τρόπο πιό συγκεκριμένο *ἢ ἱστορικῆ ζωῆ τῆς Ὁρθοδοξίας*» (περιοδ. ΣΥΝΑΞΗ, τεύχ. 1 (1982), σελ. 36 καί 40).

Μέ τό νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν, εἰς πείσμα τῆς ἀνάγκης γιά μία Ὁρθόδοξο διδαχὴ μέ τὰ «ἀγαθὰ τῆς βυζαντινῆς μας παραδόσεως», ἐπιβάλλεται ἕνας σύγχρονος βαρλααμιτισμός πού εἰσχωρεῖ βάνουσα στά σπλάγχνα τοῦ Γένους. Ἡ οὐμανιστικὴ παιδεία, μέ μορφὴ διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνη τοῦ παλαιοῦ βαρλααμιτισμοῦ, μέ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ πανθρησκειακοῦ συγκρητισμοῦ, εἰσβάλλει στά σχολεῖα γιά νά ἀκυρώσῃ τήν Παιδεία τοῦ Γένους. Ἐπιχειρεῖται νά ἀποκοποῦν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τίς ζωογόνες ρίζες τῆς πατροπαραδότου Ὁρθοδόξου Πίστεως, πού καθιστᾷ τοὺς ἀνθρώπους Σῶμα Χριστοῦ, Ἐκκλησία Χριστοῦ, «κοινωνοὺς θείας φύσεως» (Β' Πέτρ. 1, 4), καί νά ἀφομοιωθοῦν στήν χοάνη

μιᾶς οὐμανιστικῆς θρησκευτικότητος πού δέν ἐλευθερώνει τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἁμαρτία καί τόν θάνατο, δέν τόν ὀδηγεῖ στόν ἀγιασμό καί τήν θέωσι, ἀλλά, τούναντίον, τόν προετοιμάζει γιά νά ἀποδεχθῆ τήν δαιμονική Πανθρησκεία.

Αὐτός ὁ ἰδιότυπος νεοβαρλααμιτισμός ἐπιβάλλεται ἀπό μία μερίδα θεολόγων, οἱ ὁποῖοι δείχνουν πώς ἐχθρεύονται τήν ἠσυχαστική θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τήν μαρτυρική Ὁρθοδοξία τῶν Νεομαρτύρων, τήν ἀσκητική παιδεία τῶν Κολλυβάδων, τήν ἀπλοϊκή πίστι τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ 1821. Οἱ θεολόγοι αὐτοί δέν κατανοοῦν ὅτι ἀντιστρατεύονται τόν λόγο τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων, ὁ ὁποῖος δέν ἀναγνωρίζει ἄλλες ὁδοῦς σωτηρίας πλὴν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τόν οὐρανόν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4, 12). Δέν κατανοοῦν ἐπομένως ὅτι, στεροῦντες ἀπό τὰ Ὁρθόδοξα Ἑλληνόπουλα τήν ἀναγκαῖα γι' αὐτὰ Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική παιδεία καί ἐπιβάλλοντες τήν δημόσια πολυθρησκειακή θρησκευτική ἐκπαίδευσι, φανερῶνουν τήν κρίσι θεολογίας καί πιό πολύ τήν κρίσι πίστεως, στήν ὁποία βρίσκονται, γιά νά θυμηθοῦμε τόν σχετικό λόγο τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Διερωτᾶται κανεῖς, ἐάν μπορεῖ οἱ θεολόγοι αὐτοί νά θεωροῦνται μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅταν ἐν τοῖς πράγμασι ὑπονομεύουν τὸ διδακτικὸ τῆς ἔργου στίς εὐαίσθητες ἀκόμη ψυχές τῶν μαθητῶν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δέν μποροῦν νά εἶναι ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος τῆς Ἐκκλησίας, δέν μποροῦν νά εἶναι μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ὑποσκάπτουν.

Οἱ ἐμπνευσταὶ τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδῶν φαίνεται νά πιστεύουν ὅτι ὁ λαὸς μας δέν χρειάζεται τόν Χριστό στήν Παιδεία, ἀλλά ὅτι ἔφθασε ἡ ὥρα νά ζητήσῃ ἀπὸ τόν Χριστό νά «ἀπέλθῃ τῶν ὀρίων αὐτῶν». Ὅμως, πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς, ἄλλοι λαοί, τῶν ὁποίων τίς ἀρχές διδασκαλίας τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος πασχίζουμε νά ἀντιγράψουμε, εἶχαν διώξῃ τόν Χριστό ἀπὸ τήν παιδεία τους καί ἔζησαν τίς συνέπειες τῆς ἀπομακρύνσεώς Του. «Τὸ σχολεῖον τῆς Εὐρώπης ἔχει ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τήν πίστιν εἰς τόν Θεόν. Εἰς αὐτὸ ἔγκειται ἡ μεταστροφή της εἰς δηλητηριάζουσαν, εἰς αὐτὸ καί ὁ θάνατος τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀνθρωπότητος», εἶπε μέ κάθε εἰλικρίνεια ὁ βαθύς γνώστης τῆς εὐρωπαϊκῆς κουλτούρας, ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς, ὁ ὁποῖος ἔζησε στὸ ἴδιο του τὸ σῶμα τήν βαρβαρότητα τῆς ἀποχριστιανοποιημένης Εὐρώπης, ὅταν ἦταν αἰχμάλωτος τῶν Ναζι στὰ στρατόπεδα τοῦ Νταχάου.

Ὁ σύγχρονος νεοελληνικὸς οὐμανισμὸς ἐπιβάλλει στοὺς Νεοέλληνες νά διώξουν ἀπὸ τήν δημόσια θρησκευτικὴ Ἐκπαίδευσι τόν Χριστό τῆς Ὁρθοδόξου

Παραδόσεως και να δεχθούν την νεοεποχίτικη πολυθρησκειακή θρησκευτική παιδεία, την παιδεία της Πανθρησκείας. Έλπίζουμε ότι ο λαός μας δεν θα υποκύψει στις επιλογές μιας μειοψηφίας θεολόγων και διαμορφωτών της δημόσιας παιδείας, αλλά θα αρραλέον ζητήσει από τους αρμοδίους παράγοντες της Πολιτείας να επανεξετάσουν το θέμα, να το θέσουν σε ένα ουσιαστικό δημοψήφισμα, αφού ακουστούν και οι Όρθόδοξοι και οι πανθρησκειακές προτάσεις, για να επιλέξει μόνος του αν ακόμη θέλει τον Χριστό στην Παιδεία ή αν επιθυμεί την απο-Χριστοποίησή της.

Πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός, παρά τις αμαρτίες του που τον ώδηγησαν στην παρούσα πολύπλευρη κρίση, στο βάθος της ψυχής του είναι πιστός στην Όρθοδοξία και την Έκκλησία του. Αυτό το δείχνει, όσκις οι περιστάσεις του επιτρέπουν να εκφράζει ανεπηρέαστος την πίστι του στον Χριστό και την Έκκλησία. Την Όρθόδοξη Χριστιανική παιδεία προτιμούν όχι μόνο τα τρία τοίς εκατόν των Νεοελλήνων που εκκλησιάζονται τις Κυριακές αλλά και η συντριπτική τους πλειοψηφία που αισθάνονται και δηλώνουν Χριστιανός Όρθόδοξος, που τιμούν τις μεγάλες έορτές της Έκκλησίας, που βαπτίζουν τα παιδιά τους, που αγαπούν τις χριστιανικές τους παραδόσεις, που κάποτε μετανοούν για τα λάθη τους, που παίρνουν το έφοδιο της αιώνιου Ζωής, που αφήνουν την τελευταία τους πνοή με έλπίδα στον Χορηγό της ζωής και Νικητή του Θανάτου.

Αυτά τα παρακάμπουν οι έπίδοχοι μεταρρυθμιστάι της θρησκευτικής παιδείας του Γένους. Θέλουν να νοιώθουν έκσυγχρονιστάι και όχι «επόμενοι τοίς άγίοις πατράσι». Άλλοιώς δεν έξηγεΐται η έμμονή τους σε δυτικόφερτες μεθόδους που ακολουθοΐν τις αρχές της θεωρίας του «θρησκευτικού γραμματισμοΐ», μιας θεωρίας που δεν ανταποκρίνεται στους στόχους της Όρθοδόξου άγωγής, που δεν συμβιβάζεται με την προοπτική της θεώσεως. Άλλοιώς δεν έξηγεΐται τό ότι, αν και είναι Όρθόδοχοι θεολόγοι, δεν αντιλαμβάνονται ότι η θρησκευτική άγωγή για τα Όρθόδοξα παιδιά πρέπει να βασίζεται στην πίστι και στην ζώσα έμπειρία της Έκκλησίας, στο κέντρο της οποίας είναι ο Θεάνθρωπος Κύριος Ίησοΐς Χριστός.

Για μία ακόμη φορά τό ίδιο δίλημμα όρθώνεται μπροστά μας. Ούμανιστική ή θεανθρωποκεντρική παιδεία; Συσηματισμός με τον κόσμο εν όνόματι μιας δΐθεν προσαρμογής στα νέα κοινωνικά δεδομένα ή προσήλωσις στην πάντοτε καινή και οΐδέποτε έκκοσμικευόμενη παιδαγωγική του μόνου άληθινού Παιδαγωγοΐ, ο οποΐος μας κάνει δικό Του Σώμα, Έκκλησία Του, άϋθεντική εΐκόνα Του;

Στό βιβλίο της «Τό Ἅγιον Ὅρος καί ἡ Παιδεία τοῦ Γένους μας» (1984), ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὅρους γράφει: «Δέν μπορούμε ἀτιμωρητί οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες νά παιδιاریζουμε, στηριζόμενοι σ' ὅποιαδήποτε δικαιολογία ἦ, περισσότερο νά αὐθαδιάζουμε.

Ἄν αὐτοί πού προηγήθηκαν ἡμῶν, καί ἔζησαν καί τάφηκαν σέ τοῦτα τά χώματα, αὐτοσχεδιάζαν κάνοντας τό κέφι τους, τότε θά μπορούσαμε καί μεῖς νά συνεχίσουμε αὐτοσχεδιάζοντας.

Ἄν ὅμως ἔζησαν διαφορετικά... τότε δέν μπορούμε ἀτιμωρητί νά αὐτοσχεδιάζουμε, νά κάνουμε πρόβες, νά παίζουμε ἐν οὐ παικτοῖς.

Ἄν δέν εἶχε θεολογήσει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὅπως θεολόγησε, ἀνακεφαλαιώνοντας τήν πείρα καί τή ζωή τῆς Ὀρθοδοξίας, σβήνοντας τή δίψα τοῦ σημερινοῦ βασανισμένου νέου ἀνθρώπου. Ἄν δέν ἦσαν γενάρχες τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ ἕνας ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός καί ἕνας Μακρυγιάννης. Ἄν δέν ὑπῆρχαν ὅλα αὐτά στό αἷμα μας, τότε θά μπορούσαμε νά κάνουμε ὅ,τι μᾶς κατέβη.

Τώρα δέν εἶναι ἔτσι. Τώρα βρισκόμαστε ἐν τόπῳ καί χρόνῳ ἀγίῳ. Δέν μπορεῖ νά εἴμαστε ἐπιπόλαιοι. Δέν ἀνήκομε στόν ἑαυτό μας. Ἀνήκομε σ' αὐτούς πού μᾶς γέννησαν καί σ' ὅλο τόν κόσμο. Εἴμαστε χρεωμένοι μέ πνευματική κληρονομιά» (σελ. 68-70).

Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός ἴδρυε σχολεῖα γιά νά ὀδηγῆται δι' αὐτῶν ὁ λαός σέ θεογνωσία, ὄχι σέ στεῖρα ἐγκυκλοπαιδική γνῶσι. Ἡ γνωσιολογία, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τό φρόνημα καί διέπει τά κηρύγματα τοῦ ἔθναποστόλου ἁγίου Κοσμά, δέν εἶναι ἡ γνωσιολογία τῶν ἐγκυκλοπαιδιστῶν, τῶν εὐρωπαϊῶν καί ἐλλήνων διαφωτιστῶν τοῦ 18^{ου} αἰῶνος, τῶν βαυαρῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς νεωτέρας παιδείας τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους. Ἡ γνωσιολογία του εἶναι εὐθυγραμμισμένη μέ ἐκείνην τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων μέχρι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Σέ αὐτήν τήν παιδεία προσανατόλιζε τό δοῦλον Γένος, ὅταν ἔλεγε: «Διατί ἀπό τό σχολεῖον μανθάνομεν τό κατά δύναμιν τί εἶναι Θεός, τί εἶναι Ἁγία Τριάς, τί εἶναι ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, τί εἶναι δαίμονες, τί εἶναι Παράδεισος, τί εἶναι Κόλασις, τί εἶναι ἁμαρτία, τί εἶναι ἀρετή. Ἀπό τό σχολεῖον μανθάνομεν τί εἶναι ἁγία Κοινωνία, τί εἶναι Βάπτισμα, τί εἶναι τό ἅγιον Εὐχέλαιον, ὁ τίμιος Γάμος, τί εἶναι ψυχή, τί εἶναι κορμί, τὰ πάντα ἀπό τό σχολεῖον τὰ μανθάνομεν» (Ἰω. Μενούνου, *Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ Διδαχές*, ἐκδ. Τῆνος, σελ. 142).

Πιστεύουμε ὅτι οἱ ἐκτιμήσεις μας γιά τήν βούλησι τοῦ Ὀρθοδόξου ἐλληνικοῦ λαοῦ στό θέμα τῆς θρησκευτικῆς παιδείας εἶναι ὀρθές καί ὁ λαός μας, ἂν ἐρωτηθῆ, θά προτιμήσῃ νά μείνη πιστός στήν παρακαταθήκη τῶν

πατέρων του και δέν θά ἀποδεχθῆ ἓνα πανθηρσκειακό μάθημα γιά τά παιδιά του. θά προτιμήσῃ νά καταργηθῆ τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν παρά νά ἐκπέσῃ σέ μία ἀντίχριστη θρησκευτική ἀγωγή! Θά ἦταν προτιμότερο γι' αὐτόν νά καταργηθῆ τό μάθημα καί νά προσφέρῃ μία Ὁρθόδοξη παιδεία στά παιδιά του ἔξω ἀπό τό δημόσιο σχολεῖο, παρά νά ἀποδεχθῆ μία δημόσια μύησι στήν ἐπερχόμενη Πανθηρσκειά.

Ἐάν παρά ταῦτα ὁ λαός μας ἐνσυνείδητα προτιμήσῃ νά ἀπομακρύνῃ τόν Χριστό ἀπό τήν δημόσια παιδεία, θά εἶναι μοιραῖα ἐκεῖνος ὑπεύθυνος τῆς ἐπιλογῆς του. Ὁ Χριστός, ὅπως μαρτυρεῖται στό Ἱερό Εὐαγγέλιο, δέν ἐκβιάζει κανένα. Εἶναι Θεός τῆς ἐλευθερίας. «Κρούει τήν θύραν» καί περιμένει νά τόν δεχθοῦμε. Ἀλλά καί ἀπομακρύνεται, ὅταν ἐμεῖς δέν τόν δεχόμαστε. Μόνον ἄς γνωρίζουμε ὅτι τό τίμημα τῆς ἀπουσίας τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν ζωή μας θά εἶναι βαρῦ, θά εἶναι ὁ ὄλεθρος. Ὅπως λέγει ὁ προφητικός λόγος: «ὅτι ἰδοῦ οἱ μακρύνοντες ἑαυτούς ἀπό σοῦ ἀπολοῦνται» (Ψαλμ. 72, 27). Καί ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Νικόλαος Ἀχιδός: «Ὁ Χριστός ἀπεμακρύνθη ἀπό τήν Εὐρώπην, ὅπως κάποτε ἀπό τήν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὅταν οἱ Γαδαρηνοί τό ἐζήτησαν. Μόλις ὅμως Αὐτός ἔφυγεν, ἦλθε πόλεμος, ὀργή, τρόμος καί φρίκη, κατάρρευσις, καταστροφή».

Συνοψίζοντες τά ἀνωτέρω διαμαρτυρόμεθα σέ ὅλους τοὺς τόνους καί πρὸς κάθε κατεύθυνσι γιά τό ὅτι μέ τό νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν ἐξισώνονται ὁ Χριστός μέ τόν Μωάμεθ, τόν Βούδα, τόν Κομφούκιο, καί ἡ ἐν Χριστῷ ζωή μέ τήν θρησκευτικότητα τῶν ἄλλων θρησκείων, δηλαδή διδάσκεται στά παιδιά ὅτι σωτηρία ὑπάρχει καί στίς ἄλλες θρησκείες. Ὅσοι τό πράττουν, κηρύσσουν «ἕτερον εὐαγγέλιον», εὐαγγέλιο πλάνης, μέ τό ὁποῖο δέν μπορούμε νά συμφωνήσουμε. Ἐκφράζουμε τήν ἐλπίδα ὅτι οἱ πολιτικοί μας ἡγέται καί οἱ ἐκκλησιαστικοί μας ἄρχοντες δέν θά ἐπιτρέψουν νά ἐξισώνεται στίς ψυχές τῶν Ὁρθοδόξων μαθητῶν ἡ Ἀλήθεια μέ τό ψεῦδος, διότι τό φοβερό αὐτό πλήγμα τῆς δαιμονικῆς Νέας Ἐποχῆς στό σῶμα τοῦ εὐλογημένου Ὁρθοδόξου λαοῦ μας θά ἀποτελέσῃ ἀσυγχώρητο λάθος τῆς γενεᾶς μας, ἡ ὁποία καί θά πληρώσῃ τό βαρῦ τίμημα αὐτῆς τῆς ἀποστασίας.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου

+ Αρχηγ. Γεώργιος

22 Ἰουλίου 2012